

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.04.2025 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Пазарите реагираха положително на обявената от Тръмп 90-дневна пауза за митата

Пазарите реагираха положително на обявената от Доналд Тръмп 90-дневна пауза за митата.

На Уолстрийт основните индекси приключиха търговията с повишение. Въпреки че съобщението на Тръмп все още оставя инвеститорите в несигурност, търговците се възползваха от възможността да търсят акции с понижени цени.

Откакто Тръмп обяви широкообхватните мита на 2 април, акциите се понижиха с повече от 12%. Азиатските пазари последваха тенденцията и също отбелязаха повишение.

БНР

✓ БНБ ще обмена безплатно левове в евро след влизането в еврозоната

След въвеждането на еврото у нас Българската народна банка ще обмена безплатно, в неограничено количество и без ограничение във времето банкноти и монети от левове в евро по официалния валутен курс. Това става ясно от новата серия въпрос и отговори, публикувани на сайта на Централната банка. По-рано днес тя представи и графичния дизайн на българските евромонети, като най-високият номинал от 2 евро ще е с образа на Паисий Хилендарски и ще има надпис „БОЖЕ ПАЗИ БЪЛГАРИЯ“ на гурта (ръба на монетата).

През първите 6 месеца от датата на въвеждане на еврото банките ще обменят безплатно, в неограничено количество банкноти и монети от левове в евро по официалния валутен курс, става ясно от секцията за еврото, което всеки може да намери на сайта на БНБ. За суми над 30 000 лв. на една трансакция ще е необходима предварителна заявка.

Също така през първите 6 месеца от датата на въвеждане на "Български пощи" ЕАД ще обменят безплатно банкноти и монети от левове в евро по официалния валутен курс в размер до 1000 лв. на ден за едно лице. За суми в размер от 1000 лв. до 10 000 лв. е необходима предварителна заявка от 3 до 5 работни дни само в предварително обявени пощенски клонове в страната. Ако след години човек намери левове в дома си, отново ще може да ги обмени.

Припомням, че по-рано БНБ представи и националната страна на българските евромонети. Паисий Хилендарски ще е образът на 2 евро, а Свети Иван Рилски ще е на националната страна на 1 евро. Монетите – 1, 2, 5, 10, 20 и 50 евроцента ще носят името "стотинки" и ще са с изображение на Мадарския конник.

✓ Страните членки одобриха предложението на ЕК за контрамитата на стоки от САЩ

Страните членки на ЕС одобриха предложението на Европейската комисия за контрамитата на американски стоки в отговор на наложените от Съединените щати тарифи върху европейския внос на алуминий и стомана.

Европейската комисия съобщи, че регламентът ще бъде публикуван на 14 април и ще влезе в сила на следващия ден. В подкрепа на предложението са гласували 26 страни членки, против е била само Унгария. Не се съобщава точно върху какво са наложени ответните мита.

Европейските мита ще засегнат американски внос в ЕС за около 21 млрд. евро, което означава, че тези ответни мерки ще бъдат на стойност, която е по-малка от засегнатия от митата на САЩ върху металите износ от съюза на стойност 26 млрд. евро.

От Комисията подчертават, че те могат да бъдат замразени по всяко време, ако Съединените щати се съгласят на справедлив и балансиран преговорен изход от ситуацията.

Мениджър

✓ Цените на петрола достигнаха най-ниските си нива от повече от четири години

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в сряда на фона на нарастващите опасения за търсенето, подхранвани от ескалиращата търговска война между САЩ и Китай и подобряващите се перспективи за предлагането, пише [Ройтерс](#).

Към 09:00 часа българско време сортът Brent поевтиня с 2,24 долара, или 3,57%, до 60,58 долара за барел. Цената на американския лек суров петрол WTI се понижи с 2,35 долара, или 3,94%, до 57,23 долара за барел. Така и двата сорта достигнаха най-ниското си ниво от февруари 2021 г.

Цената както на Brenta, така и WTI, се срина през петте последователни сесии, откакто президентът на САЩ Доналд Тръмп обяви мита върху повечето вносни стоки, предизвиквайки опасения, че глобалната търговска война ще попречи на икономическия растеж и ще удари търсенето на гориво.

Наложените от президента Доналд Тръмп 104% мита върху Китай влязоха в сила днес, след като Пекин отказа да отмени своите ответни мита върху американски стоки.

„Агресивното отмъщение на Китай намалява шансовете за бърза сделка между двете най-големи икономики в света, предизвиквайки нарастващи страхове от икономическа рецесия по цял свят“, каза Йе Лин, вицепрезидент на петролните стокови пазари в Rystad Energy.

„Ръстът на търсенето на петрол в Китай от 50 000 до 100 000 барела на ден е изложен на риск, ако търговската война продължи по-дълго, но по-силен стимул за увеличаване на вътрешното потребление може да смекчи загубите“, добави тя. Спада на цените на петрола бе ускорен от решението от миналата седмица на ОПЕК+, която обединява Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, включително Русия, да повиши добива през май с 411 000 барела на ден – ход, който според анализатори вероятно ще тласне пазара към излишък.

Сега Goldman Sachs прогнозира, че Brentът и WTI може да паднат до \$62 и \$58 за барел до декември 2025 г. и до \$55 и \$51 за барел до декември 2026 г.

Като един положителен знак за търсенето, данните от Американския петролен институт показват, че запасите от суров петрол в САЩ са намалели с 1,1 милиона барела през седмицата, приключила на 4 април, в сравнение с очакванията в анкета на Ройтерс за ръст от около 1,4 милиона барела.

Официалните данни от Администрацията за енергийна информация се очакват по-късно днес.

✓ Британското правителство обмисля национализирането на British Steel

Правителството на Обединеното кралство обмисля национализирането на концерна British Steel, тъй като сред министрите нарастват опасенията, че доменните пещи на компанията в Скънторп може да останат без суровини до дни, съобщи BBC, цитирано от БНР.

Министърът на финансите Рейчъл Рийвс се опита да увери работниците в завода в графство Линкълншър, че правителството ще обмисли национализация, ако е необходимо. Рийвс разговаря с профсъюзите през уикенда, за да обясни вижданията на правителството за бъдещето на стоманодобивния завод в Скънторп. Тя е изтъкнала, че е напълно наясно със стратегическото значение на стоманодобивната индустрия за Обединеното кралство. Президентът на САЩ Доналд Тръмп наложи мита от 25% върху американския внос на стомана.

От British Steel заявиха, че двете им доменни пещи в Скънторп "вече не са финансово устойчиви" и има опасения, че без държавна подкрепа 2 700 работни места могат да бъдат загубени. Фирмата е собственост на китайската компания Jingye Group от 2020 година. Китайците казват, че са инвестирали повече от 1,2 милиарда паунда в "Бритиш стийл", за да поддържат дейността и твърдят, че търпят финансови загуби от около 700 000 паунда на ден.

✓ Заради соларните централи и АЕЦ цените на тока през март в Европа се свиха с 30%

Производството на електроенергия от слънчеви и ядрени електроцентрали, съчетано с по-високи температури, понижи цената на електроенергията в Европа през март с почти 30% на месечна база. Това сочат последните данни на организацията Eurelectric.

Фотоволтаиците счупиха рекорда в производството на електроенергия през март за трети пореден месец, отчитат анализаторите и добавят, че соларите съставляват повече от 10% от електроенергийния микс в Европа в момента.

Увеличаването на слънчевата енергия, съчетано с подобреното ядрено производство и по-мекото време, намали цените на електроенергията до 90 EUR за MWh от 126 EUR за MWh, регистрирани през февруари, и 112 EUR за MWh през януари.

Организацията обяснява високите цени през предходните два месеца със слабото производство на вятърна енергия, повишеното търсене на електроенергия и най-високите цени на газа от две години насам. Продължаващото глобално геополитическо напрежение и прекъсванията в Норвегия оказаха натиск за повишаване на цената на газа, докато ограничените източници за съхранение и гъвкавост наложиха по-силна зависимост от газа за доставка на електроенергия, смятат от Eurelectric.

Според организацията слънчевата енергия е спасила Европа с по-слънчевите дни и увеличаването на капацитета, като само през 2024 г. са били добавени нови 65 GW мощности. В резултат на това делът на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс е бил с 15 процентни пункта по-висок през март в сравнение с февруари. Все пак миксът е бил и с един пункт по-нисък от този през март 2024 г.

Ядрената енергия е допринесла за понижаването на цените с увеличаването на дела ѝ в производството на електроенергия от 24% през март 2024 г. до 26% през миналия месец. Увеличението идва след като няколко френски ядрени реактора отново заработиха, заявиха от Eurelectric.

Въпреки това средната цена на електроенергията "ден напред" през първото тримесечие на 2025 г. е с 51% по-висока от тази през първите три месеца на миналата година. Скокът се дължи главно на по-високите средни цени на газа, които са нараснали с 33% през същия период, според данните.

Генералният секретар на организацията Кристиан Руби подчерта, че Европа остава твърде уязвима от колебанията в цените на изкопаемите горива, особено в периоди на високо търсене на електроенергия. "За да противодействаме на това, трябва да ускорим въвеждането на технологии за реагиране на търсенето и за съхранение на енергия и да стимулираме допълнително използването на дългосрочни споразумения за закупуване на електроенергия", отбеляза той.

Eurelectric вижда решения в механизмите за капацитет и схемите за подкрепа на гъвкавите решения по електромережата. Гъвкавостта е от решаващо значение и за балансиране на отрицателните цени, които се появяват все по-често. С нарастването на производството на електроенергия от слънчева енергия през март отрицателните цени се завърнаха, особено в скандинавските и западноевропейските страни, посочи организацията на европейската електроенергийна индустрия.

Междувременно Европейската комисия отправи нова покана за представяне на предложения за ключови трансгранични проекти на ЕС в областта на енергийната инфраструктура на стойност до 600 милиона евро от бюджета на ЕС. Поканата, организирана от Изпълнителната агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA), е отворена за проекти, включени в първия списък на проектите от общ интерес (PCI) и проектите от взаимен интерес (PMI), приет съгласно преразгледания регламент за TEN-E. Поканата, свързана с Механизма за свързване на Европа в областта на енергетиката (MCE) на ЕС, е насочена към предложения за финансиране на проучвания и строителни работи и ще бъде отворена до 16 септември 2025 г. Резултатите ще бъдат известни в началото на следващата година.

✓ България е заплашена от €2,5 млн. глоба за невъведено разпореждане на ЕК, свързано с ВЕИ

Близо 2,5 млн. евро се очаква да е глобата за периода, в който не е била транспонирана европейска директива от 2018 година, свързана с ВЕИ проекти. Това каза министърът на енергетиката Жечо Станков по време на заседанието на парламентарната Комисия по енергетика, на което се обсъжда и гласува на второ четене Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, внесен от Делян Добрев, Павела Митова и Красен Кръстев, предаде БТА.

По думите на министъра преди Великден или малко след това се очаква Европейският съд да излезе с осъдително решение поради това, че в продължение на повече от три години директивата не е била въведена в националното ни законодателство. Това ще доведе до ежедневна санкция в размер на 9720 евро, като натрупаната до момента глоба от 2,5 млн. евро също подлежи на плащане.

Станков подчерта, че всички текстове в законопроекта са изцяло съобразени с националното право и транспонират единствено европейското законодателство във връзка с директиви от 2018 и 2023 г. По едната от тях България вече е на прага на осъдително решение, а по втората - също със забавено транспониране - е започната наказателна процедура от страна на Европейската комисия.

"Направили сме необходимото, за да може текстовете да бъдат транспонирани", увери министърът.

Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 г. изменя Директива (ЕС) 2018/2001 с цел опростяване и ускоряване на процедурите за издаване на разрешения за проекти, свързани с енергията от възобновяеми източници. Целта е да се улесни и ускори внедряването на такива проекти, като се въведат ясни срокове за процедурите, засили се ролята на единните звена за контакт и се приеме презумпцията, че тези проекти са от по-висш обществен интерес.

На 26 март Комисията по енергетика в парламента прие Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, внесен от Делян Добрев и група народни представители на 21 март.

3e-news.net

✓ Президентите Румен Радев и Константинос Тасулас: България и Гърция споделят обща мисия да укрепват стабилността на Балканите

През последните години България и Гърция издигнаха на ново равнище двустранното сътрудничество в развитието на енергийната и инфраструктурната свързаност. Това беше общата позиция на президентите на двете държави Румен Радев и Константинос Тасулас, които проведоха днес среща в рамките на Делфийския икономически форум. Двата бяха единодушни, че България и Гърция споделят обща мисия да укрепват стабилността на Балканите и да стимулират икономическото си развитие.

Президентът Тасулас откри значението на проекта за изграждането на мултимодален транспортен коридор, свързващ гръцки пристанища в Егейско море с българските пристанища в Бургас, Варна и Русе. Във връзка с това президентът Радев изрази интереса на страната ни да участва в управлението на пристанищата в Александруполис и Кавала.

България и Гърция днес са пример за стратегическо партньорство, което може да бъде модел за развитие и на нашите съседи на Балканите, подчерта Румен Радев. Българският държавен глава изрази признателността си към своя гръцки колега за подкрепата, която получи страната ни за присъединяването си към Шенгенското сухопътно пространство и подчерта, че това на свой ред ще допринесе за последващо нарастване на обмена на хора, стоки и услуги.

Румен Радев отбеляза също така, че двете държави са достигнали такова ниво в двустранното си партньорство, което открива качествено нови възможности като разширяване на инфраструктурата за пренос на енергийни ресурси от Юг на Север, както и съвместното изграждане на големи центрове за данни и гигафабрики за изкуствен интелект.

По време на срещата Константинос Тасулас подчерта значението за гръцката страна на постигането на двустранно споразумение за водите на река Арда във връзка с предстоящия в Гърция напоителен сезон. Президентът Радев изрази готовността на България да подходи конструктивно към този въпрос в дух на стратегическите отношения между двете държави и зачитането на техните интереси.

✓ МАЕ: ИИ (AI) има потенциал за трансформиране на енергийния сектор

Изкуственият интелект (ИИ, AI) има потенциал да трансформира енергийния сектор през следващото десетилетие, предизвиквайки скок в търсенето на електроенергия от центрове за данни по целия свят, като същевременно отключва значителни възможности за намаляване на разходите, повишаване на конкурентоспособността и намаляване на емисиите, според новия доклад на МАЕ, публикуван днес.

Специалният доклад на IEA Energy and AI, публикуван днес предлага най-изчерпателния глобален анализ досега за нарастването на връзката между енергията и ИИ. Докладът се основава на нов набор от данни и обширни консултации с политици, технологичния сектор, енергийната индустрия и международни експерти.

Търсенето на електроенергия от центрoвете за данни по света се очаква да се удвои до 2030 г. до около 945 тераватчаса (TWh), малко повече от цялото потребление на електроенергия в Япония днес. ИИ е на път да бъде най-значимият двигател на това увеличение, като търсенето на електроенергия от оптимизираните за ИИ центрoве за данни се очаква да се увеличи повече от четири пъти до 2030 г., констатира експертите от МАЕ.

Центровете за данни, поне в сегашния мащаб, са сравнително нови участници в енергийната система на глобално ниво. Днес потреблението на електроенергия от центрoвете за данни се оценява на около 415 тераватчаса (TWh) или около 1,5% от световното потребление на електроенергия през 2024 г. То нараства с 12% годишно през последните пет години.

Според доклада на МАЕ, в световен мащаб центрoвете за данни все още представляват по-малко от 10% от прогнозирания растеж на търсенето на електроенергия до 2030 г. Но ефектите ще бъдат особено силни в някои страни. Например в Съединените щати центрoвете за данни са на път да отговорят на почти половината от растежа на търсенето на електроенергия, в Япония, повече от половината, а в Малайзия - до една пета.

Анализаторите посочват, че Китай и Съединените щати са най-значимите региони за ръст на потреблението на електроенергия от центрoвете за данни, което представлява почти 80% от глобалния растеж до 2030 г. Потреблението се увеличава с около 240 TWh (до 130%) в Съединените щати в сравнение с нивото от 2024 г. За Китай очакването е за увеличение с около 175 TWh (ръст със 170%). За Европа се прогнозира нарастване с над 45 TWh (тоест със 70%), а за Япония - с около 15 TWh (80%).

ИИ ще изисква използването на разнообразна гама от енергийни източници, за да се посрещнат нарастващите нужди от електроенергия на центрoвете за данни. Водещата роля, според анализаторите ще се пада на възобновяемите енергийни източници и природният газ поради тяхната конкурентоспособност по отношение на разходите и наличността им на ключови пазари.

ИИ в същото време може да засили определени напрежения по отношение на енергийната сигурност, но и да помогне за справяне с други.

Кибератаките срещу енергийните услуги са се утроили през последните четири години и са станали по-сложни поради ИИ. В същото време Изкуственият интелект се превръща в инструмент от критично значение за енергийните компании за защита срещу подобни атаки. Друго безпокойство за енергийната сигурност е свързано с нарастващото търсене на критични минерали, използвани в оборудването на центрoвете за данни, които запазват ИИ.

Въпреки че нарастването на търсенето на електроенергия за центрoве за данни е с тенденция за увеличаване на емисиите, то ще бъде малко в контекста на цялостния енергиен сектор. Освен това потенциално може да бъде компенсирано от намаляване на емисиите, активирани от ИИ, ако възприемането на технологията се разпространи широко.

Тъй като Изкуственият интелект става все по-неразделна част от научните открития, той може да ускори иновациите в енергийните технологии, например при батериите и слънчева фотоволтаична енергия.

В световен мащаб потреблението на електроенергия в центъра за данни нараства с около 12% годишно от 2017 г. насам, повече от четири пъти по-бързо от скоростта на общото потребление на електроенергия. В резултат на навлизането на ИИ, то ще нарасне още по-бързо през следващите години.

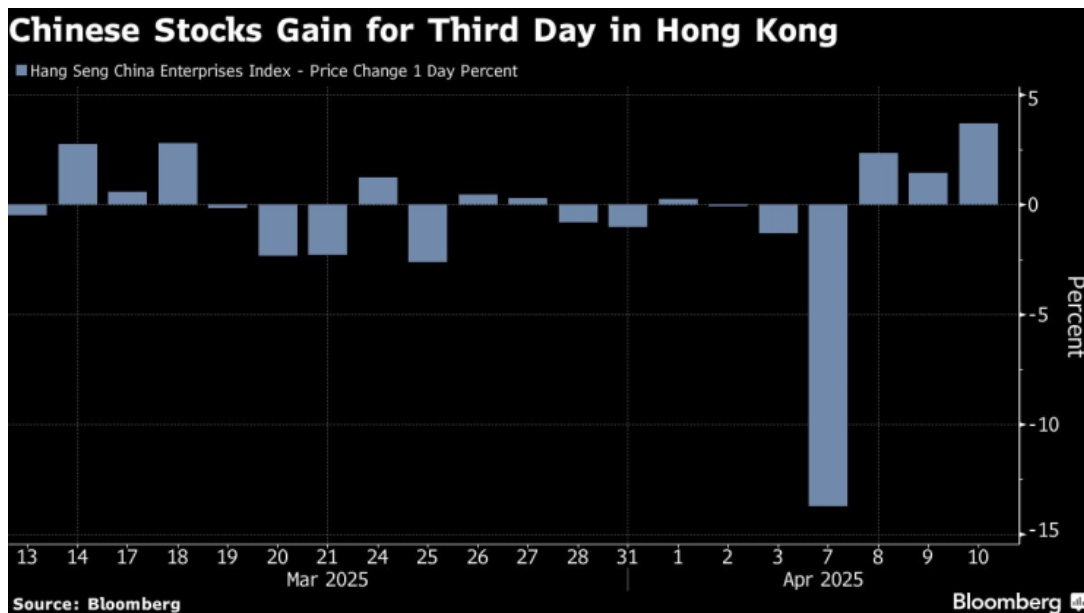
[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Китайските акции поскъпват за трети пореден ден, инвеститорите залагат на стимули

Китайските акции отбелязаха ръст за трети пореден ден – знак за продължаващи очаквания на инвеститорите за допълнителна стимулираща подкрепа от Пекин, както и надежди за евентуално търговско споразумение със САЩ.

Водещият индекс на китайските акции, листвани в Хонконг, нарасна с цели 4,6% в четвъртък, преди да ограничи ръста до 1,5%. В континентален Китай референтният CSI 300 се покачи с 1% преди обедната търговска пауза.

Продължаващото възходящо движение на пазара предполага, че вниманието на инвеститорите постепенно се насочва към възможни мерки в подкрепа на растежа от страна на китайските власти, след като Доналд Тръмп вдигна митата за Китай до 125%. В същото време президентът на САЩ прогнозира, че Пекин ще седне на масата за преговори, след обявяването на 90-дневна пауза за по-високите мита за повечето други държави – ход, който поднови надеждите за по-малка конфронтация занапред.

Китайските акции в Хонконг нарастват за трети пореден ден.

„Инвеститорите ще следят за фискални стимули и за по-явна правителствена подкрепа в ключови сектори, особено технологичния“, отбелязва Гари Тан, портфейлен мениджър в Allspring Global Investments. „Администрацията на Тръмп също сигнализира, че има ограничен потенциал за допълнително повишаване на митата върху Китай.“

Освен тлеещите надежди за евентуална търговска сделка със САЩ, основен фактор, крепящ китайските акции в последните дни, е очакването, че ръководството на страната ще представи по-солидни стимули, за да извади икономиката от забавянето.

Усещането за спешност нарасна още повече в четвъртък, след като данните показаха, че дефлацията при потребителските цени втора поредна седмица се задълбочава в икономика номер 2 в света.

Според информация на Bloomberg News, висшите ръководители в Китай се очаква да се срещнат в четвъртък, за да обсъдят допълнителни мерки за стимулиране на икономиката, след като Тръмп повиши митата. На извънредната среща ще се разглеждат инициативи за подкрепа в жилищния сектор, насърчаване на потреблението и технологични иновации. Други правителствени органи, включително финансови регулатори, също се събират, за да дискутират стъпки за заздравяване на икономиката и стабилизиране на пазарите.

Още едно доказателство, че Пекин може да облекчи монетарната политика, е поевтиняването на юана на вътрешния пазар до най-ниското му равнище спрямо долара от времето на световната финансова криза през 2008 г. Самото обезценяване също е индикация за по-високата готовност на властите да ползват отслабването на валутата като буфер срещу ударите от задълбочаващата се търговска война.

Междувременно щетите върху печалбите на китайските компании от митата на САЩ вероятно ще са по-малки от тези за икономиката като цяло, твърдят стратеги на Morgan Stanley. Предприятията в индекса MSCI China реализират само около 3% от приходите си от САЩ, посочват те в своя бележка.

Тази седмица Пекин засили усилията си да подкрепи фондовия пазар, като ангажира няколко държавни фонда да закупуват акции и борсово търгувани фондове (ETF), а също така насърчи листваните компании да изкупуват обратно собствените си акции.

В Хонконг пазарът продължи да се радва на силна подкрепа от страна на инвеститори от континентален Китай. Те придобиха още акции на стойност 6 млрд. хонконгски долара (773 млн. щатски долара) от листвани в Хонконг компании в късната търговия в четвъртък, след като в предишната сесия бяха записани рекордни 35,6 млрд. хонконгски долара.

Във вторник китайските власти обещаха да „се борят до край“ в отговор на митата на Тръмп, като същевременно показаха готовност за преговори със САЩ. След като Тръмп повиши митата върху китайски стоки до 104%, Пекин обяви в сряда вечер, че ще наложи 84-процентово мито на целия внос от САЩ, което доведе до нов ход от страна на американския президент да увеличи митата още – до 125%.

Очакванията за нови стимули донесоха облекчение и на кредитните пазари. Според кредитни трейдъри, индексът на застраховане срещу фалит на китайски държавни облигации (sovereign credit-default swaps) се сви със 7,5 базисни пункта в четвъртък. Спредовете по деноминирани в долари корпоративни облигации с инвестиционен рейтинг в Азия (извън Япония) намалеха с поне 5 базисни пункта, а премиите по подобни емисии, издадени от китайски заемополучатели, се свиха с поне 7 базисни пункта, допълват те.

Въпреки тридневното възходящо движение на китайските акции, някои анализатори остават предпазливи.

„Все още е твърде рано да се търси дъното при китайските акции предвид близкосрочните рискове надолу, включително влошаващото се напрежение между САЩ и Китай и потенциалното забавяне на глобалната икономика“, пишат стратегите на UBS, включително Джеймс Уанг, в бележка от 10 април.

✓ Златото поскъпва след хаоса с митата, довел до най-големия ръст за последните 18 месеца

Златото отново поскъпна, след като отбеляза най-големия си едnodневен ръст за последните 18 месеца, тъй като объркването около митническата програма на президента на САЩ Доналд Тръмп накара инвеститорите да купуват благородния метал като убежище.

Цената на кюлетата нарасна с 1,6% в четвъртък и се търгуваха на по-малко от 50 долара от историческия връх, който достигна миналата седмица. Това се случи, след като в сряда цената при затваряне нарасна с 3,3% в един ден на огромни пазарни сътресения. Благородният метал беше подкрепен и от по-слабата американска валута.

Първоначалният ръст на златото в предишната сесия дойде, след като САЩ въведоха мита върху около 60 търговски партньори, което подхрани сътресенията на пазара и засили опасенията за глобална рецесия. Тогава Тръмп обяви 90-дневна пауза на по-високите мита за 56 държави и Европейския съюз, които вече ще се облагат с базовата ставка от 10%.

Все пак Тръмп повиши и митата за Китай до 125%, които влизат в сила незабавно, след като азиатската страна обяви плановете си да отвърне с 84% мито, което ще започне да се прилага от четвъртък. Тези стъпки засилват опасенията, че двете най-големи икономики в света ще се окажат въвлечени в опустошителна търговска война.

Пазарите тръгнаха нагоре след обявяването на временното замразяване на митата от Тръмп. Американските акции отбелязаха най-добрия си ден от финансовата криза насам, като S&P 500 се повиши с близо 10%, след като през изминалата седмица се срина до границата на мечия пазар.

Непрекъснатото колебание около плана с митата на американската администрация разтърси света, тъй като инвеститорите се опитват да намерят посока и сигурност.

Тази ситуация като цяло е благоприятна за златото, което е поскъпнало с 18% през тази година. Металът е подкрепен и от надеждите за повече парични облекчения от страна на Федералния резерв и покупки от страна на централните банки.

Оставаме доста положително настроени към златото,, заяви Доминик Шнайдер, ръководител на отдел "Суровини и валути в Азиатско-тихоокеанския регион" в UBS Global Wealth Management, в ефира на телевизия Bloomberg. „Следващата стъпка в някакъв момент ще бъде намесата на Фед - и това ще даде следващия тласък нагоре за златото.“

На спот пазара златото поскъпна с 1,4% до 3 127,18 долара за тройунция към 12:12 ч. сингапурско време. Индексът Bloomberg Dollar Spot Index спадна за втори ден. Среброто, паладият и платината също поскъпнаха.

Капитал

✓ 104% мита за Китай, 20% за ЕС – търговската война вече е в ход

Доналд Тръмп въвлече света в пълна търговска война, след като широкообхватните мита срещу десетки търговски партньори на САЩ влязоха в сила. Без да даде отсрочка в последния момент, така наречените реципрочни мита влязоха в сила в полунощ в сряда във Вашингтон. Те включват 104% мито срещу Китай, което ще съкрати търговията между най-големите две икономики в света. Както и 20% за ЕС, който подготвя ответни мерки.

Митата бележат дълбока промяна в десетилетия на либерализация в световната икономика и ако се запазят, ще доведат до пълно преоформяне на глобалните търговски модели. Китай отвърна с ответно мито от 50% върху вноса от САЩ.

Китай обяви допълнителни ответни мита от 50% върху вноса от САЩ, което доведе до ескалация на търговската война между двете най-големи икономики в света. Министерството на финансите на Пекин заяви, че новите ставки ще се прилагат в допълнение към обявените по-рано 34-процентни мита върху вноса от САЩ. Последните мита влизат в сила в четвъртък.

С мярката общите китайски мита върху вноса от САЩ, въведени по време на сегашната администрация на Тръмп, ще достигнат 104%, което съвпада с равнището, прилагано спрямо Пекин от американския президент след встъпването му в длъжност.

Сривът на пазарите продължава

Търговският хаос заради новите мита на Тръмп задълбочи разпродажбите на финансовите пазари в Азия, като така се разширява спадът, започнал, когато американският президент за първи път обяви митата в "деня на освобождението" миналата седмица.

Държавните облигации на САЩ, японските правителствени облигации, доларът и фючърсите на акции, следващи индекса S&P 500 - всички те паднаха рязко. Историческото решение да бъдат наложени мащабни мита на търговските партньори на Америка е резултат от агресивната търговска политика, която Тръмп следва от завръщането си на поста. Американският президент се опитва да пренапише глобалния икономически ред, който според него "е ограбвал" Америка в продължение на десетилетия.

Официални лица от Белия дом, включително министърът на финансите Скот Бесент, се опитаха да поддържат оптимизъм относно възможни търговски преговори с Южна Корея, Япония и други държави - съобщение, което даде надежда на инвеститорите, че Тръмп може да смекчи позицията си след натиск от съюзници милиардери, търговски партньори и републиканци в Конгреса.

На събитие за набиране на средства за републиканци в Конгреса във вторник вечерта, Тръмп зае предизвикателна позиция, заявявайки, че други държави "искат да сключат сделка с нас", но САЩ не е "необходимо" да имат никакви споразумения и са "доволни от начина, по който сме". Той добави: "Знам какво правя."

В пост в Truth Social късно във вторник Тръмп заяви, че е "горд да бъде президент на работниците, а не на тези, които преместват работните места; президентът, който стои зад основния бизнес, а не зад Уолстрийт".

Страхове от рецесия в САЩ

Но решението на Тръмп да наложи митата породило страхове от рецесия и нарастваща инфлация в САЩ, както и сериозно забавяне на глобалната икономика.

"Нашите прогнози за "шокове" в пазарните нагласи, базирани на съвместните движения на американските акции и облигации, са съвместими с голямо понижаване на прогнозите за растеж на САЩ", отбелязаха анализатори от Goldman Sachs, цитирани от Financial Times.

Доходността по 10-годишните облигации на САЩ скоочи с 0.2 процентни пункта до 4.46 процента в азиатската търговия, докато фючърсите, следващи S&P 500, паднаха с 1.9%. Около 6.2 трилиона долара пазарна стойност бяха заличени от индекса S&P 500 от "деня на освобождението". Цените на петрола продължиха да падат в сряда, докато инвеститорите се подготвяха за потенциална рецесия. Сорът брент загуби 4% до 60.36 долара за барел, а американският лек петрол - 4.4% до 56.97 долара, най-ниската стойност за четири години.

Реакции срещу решението на Тръмп

Решителността на президента да продължи политиката си с налагането на митата предизвика силна реакция от Уолстрийт, бизнес лидерите и някои републикански законодатели.

Търговската война също така показва разделения в кръга на Тръмп. Докато Бесент описа плана си да започне преговори с Япония относно ново търговско споразумение, търговският съветник на Тръмп, Питър Наваро, написа във Financial Times, че позицията на президента не е "преговори".

Илън Мъск, технологичният милиардер и съветник на Тръмп, във вторник нападна Наваро, наричайки го "тъпак" и "поглупав от чувал с тухли", след като Наваро предположи, че опозицията на Мъск към митата е егоистична.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: Ще има ли български продукти във великденската ни кошница тази година и на каква цена?
- Тема: Предизвикателствата пред съвместното управление и мнозинството в парламента Гост - Мая Димитрова от "БСП - Обединена левица"
- Тема: Търговската война между ЕС и САЩ: Митата на Тръмп и отговорът на Брюксел - Коментар на Меглена Плугчиева
- Тема: Ще има ли развод в Столичния общински съвет?; Гост - Борис Бонев за условията на "Спаси София" към "Продължаваме Промяната - Демократична България"

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Войната на мита между САЩ и Европа, до къде ще доведе тя; Гост - Любомир Дацов
- Тема: Мерките срещу катастрофите; Гост - Андрей Цеков
- Тема: Отново смърт на бебе

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Купуваме ракети от САЩ - да се пазим от руски кораби

в. Труд - Токсични и рискови Великденски стоки

в. Телеграф - Крадат 1/3 от асфалта по пътищата

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Уволненият от пътната агенция директор в афера за 140 млн. лева

в. 24 часа - «България търси президент» -почна кастингът, сега още не боли

в. Труд - Свързват компютри и камери от всички системи за контрол

в. Труд - „Булгаргаз" вече дължи над 1/4 млрд. лева по договора с „Боташ"

в. Телеграф - Енергийният министър Жечо Станков: Плащаме на „Боташ за празни тръби

в. Телеграф - Хотели канят на първо море за Великден

Водещи интервюта

в. 24 часа - Красимир Тодоров, Виктор Георгиев, Димитър Бакалов: Достойните българи Виктор, Красимир и Димитър: Шофьори, по-важно е да стигнете живи, а не бързо!

в. Труд - Доц. д-р Огнян Боюклиев: Ще има празни щандове при слагане на изискване за 50% български храни

в. Телеграф - Психотерапевтът и психолог Калин Гайтанджиев: Не възпитаваме ли децата, войната по пътя ще се разгаря

Водещи анализи

в. 24 часа - Не искаме да възраждаме тъмна балканска история, Белград не мисли така

в. Труд - Глуповатите опорки срещу митата на Тръмп

в. Телеграф - Да си менкаме вота

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.